

[Harald Nielsen.]

sådan som de økonomiske forhold stiller sig i dag, være konkurrencedygtige på verdensmarkedet, er det nødvendigt at være vagtsom overfor tendenser i retning af stigende produktionsomkostninger. Dermed være ikke sagt, at vi ikke fra venstres side erkender, at en længere ferie kan være et gode ved den rekreation, den giver, og også på anden måde. Det er blot udtryk for den anskuelse, at man ikke kan se bort fra sagens økonomiske side, med andre ord, at det, når talen er om ferie, tillige er et spørgsmål om, hvad man har råd til. Vi har set således på det, hvad jeg også har givet udtryk for i feriekommisionens betænkning, at skulle vi holde vor økonomi i orden og fortsat være konkurrencedygtige, var det ikke netop nu det heldigst valgte øjeblik at gå til foranstaltninger, der yderligere belastede vor omkostningskonto, hvad udvidelsen af feriens længde vil gøre. Det var også sådanne synspunkter, der fra regeringens side blev fremført forud for lønforhandlingerne i foråret, da arbejdsmarkedets organisationer stod overfor at skulle afgøre løn- og arbejdstidsforhold for en kommende 2-årig periode for dem, de kollektive overenskomster omfatter. De store fagorganisationer blandt henholdsvis arbejdere og arbejdsgivere har imidlertid haft en anden opfattelse — det viser den trufne afgørelse —, nemlig den opfattelse, at det nok gik an uden alvorligt at svække vor økonomi og konkurrenceevne at udvide ferietiden med en uge.

Den tre ugers ferie er nu gennemført for alle de lønmodtagere, som de kollektive overenskomster omfatter. Vi står her overfor en fuldbyrdet kendsgerning, som vi ikke kan komme udenom, ligesom vi er nødt til at erkende, at der derved er opstået en ulighed på arbejdsmarkedet, som kan gøre det nødvendigt at foretage ændringer såvel i ferieloven som i medhjælperloven. Man kan ganske vist sige, at de kollektive overenskomster gælder kun for to år, men jeg nærer i hvert tilfælde ikke den illusion, at de tre ugers ferie een gang gennemført igen lader sig ændre til to uger. Her står vi nok overfor et af de tilfælde, hvor det gamle ord gælder, at gjort gerning står ikke til at ændre.

Stillingen er altså nu blevet den, at den del af landbrugets lønarbejdere og den

del af funktionærerne, der omfattes af de kollektive overenskomster, skal have 18 søgnedage som fridage årlig, medens de øvrige, sålænge ferielov og medhjælperlov ikke er ændret, kun skal have 12 dage. En sådan ulighed er selvsagt ikke heldig og sikkert heller ikke holdbar, for man kan ikke efter min mening afvise, at denne ulighed, hvis den blev opretholdt, kunne give anledning til yderligere vanskeligheder med at fastholde den nødvendige medhjælp ved landbruget og ved det huslige arbejde, vanskeligheder, der, som alle ved, tilvisse er store nok i forvejen og desværre synes at blive et mere og mere alvorligt problem for os.

Vi tager derfor konsekvensen af den situation, der ved lønforliget i foråret er skabt, også vedrørende ferieforholdene, og ser det herefter som en hovedopgave at få ferielov og medhjælperlov formet på en sådan måde, at ferieordningen gøres så smidig som muligt, hvilket igen vil sige, at man må søge at få lagt den udvidede ferie således, at der tages hensyn til de forskellige arbejdsforhold indenfor erhvervslevet, og lagt den således, at ferien volder mindst muligt afbæk for produktionen. Det er nemlig vor opfattelse, at vel skal der være lighed med hensyn til det antal søgnefridage, der gives — her er det ikke heldigt at stille den ene gruppe af beskæftigede anderledes end den anden —, men det ville være meget forkert, mener jeg, så forskelligt som arbejdsforholdene ligger i de forskellige erhverv, om man overalt lagde ferien nøjagtigt på samme måde. Det synspunkt er der da også, således som jeg om et øjeblik nærmere skal omtale det, taget hensyn til i de to foreliggende lovforslag, ligesom den bestående ordning med at lade medhjælperloven indeholde bestemmelserne vedrørende medhjælpernes ferieforhold er bibeholdt. Socialdemokratiet — det kom jo også til udtryk i den ærede ordfører hr. Einer-Jensens tale — er jo tilhænger af at stryge disse bestemmelser, således at medhjælperne føres ind under ferielovens regler. Det ville jeg finde meget uheldigt og meget upraktisk.

Det er en gammel indarbejdet praksis, at hvad medhjælperne angår, giver man ferie med fuld løn, og hvorfor så skabe unødigt ulejlighed og besvær ved at indføre feriemærkesystemet på dette område? Jeg ved naturligvis nok, at man også efter ferie-